

Jak funguje její rotující předsednictví a kdo jej chce reformovat

sputniknews.com/20230331/un-security-council-how-its-rotating-presidency-works-and-who-wants-to-reform-it-1108987011.html

© AP Photo / Beбето Matthews

© AP Photo / Beбето Matthews

Rusko má převzít rotující předsednictví v Radě bezpečnosti OSN 1. dubna v době, kdy se spekuluje o nutnosti provést reformu RB OSN. Jaké jsou základy rotujícího předsednictví Rady bezpečnosti OSN a kdo prosazuje přezkum orgánu OSN? *Sputnik zkoumá.*

Co je Rada bezpečnosti OSN?

BR OSN se skládá z 15 členů, včetně pěti stálých: Rusko, Čína, USA, Velká Británie a Francie. Dalšíh deset je voleno Valným shromážděním OSN na dvouletá období počínaje 1. lednem, přičemž každý rok se vystřídá pět. V současné době jsou nestálými členy rady Albánie, Brazílie, Ekvádor, Gabon, Ghana, Japonsko, Malta, Mosambik, Švýcarsko a Spojené arabské emiráty.

Podle informací zveřejněných na webu OSN má Rada bezpečnosti „primární odpovědnost za udržování mezinárodního míru a bezpečnosti. Orgán „přebírá vedení při určování existence ohrožení míru nebo aktu agrese“ a podle Charty OSN jsou všechny členské státy Rady bezpečnosti „povinny dodržovat rozhodnutí Rady“.

Jak se plní rotující předsednictví Rady bezpečnosti OSN?

Předsednictvo se měsíčně střídá mezi patnácti členy Rady bezpečnosti. Střídání probíhá v abecedním pořadí oficiálních názvů členských států v angličtině.

Od ustavení orgánu v roce 1946 se předsednictví střídá a za mluvčího RB je považován prezident BR OSN.

Předsedající stát slouží ke koordinaci akcí Rady bezpečnosti, tvoří agendu a rozhoduje politické spory, někdy působí jako diplomat nebo prostředník mezi konfliktními skupinami. Předseda Rady bezpečnosti OSN je oprávněn apelovat na konfliktní strany, aby „uplatňovaly zdrženlivost“.

O čem je reforma UNSC?

Reforma Rady bezpečnosti zahrnuje nejméně pět klíčových otázek:

kategorie členství

otázka omezení veta pěti stálých členů

krajské zastoupení

velikost rozšířené Rady bezpečnosti OSN a její pracovní metody

vztah mezi Radou bezpečnosti a Valným shromážděním

Stojí za zmínku, že jakákoli taková reforma by vyžadovala souhlas alespoň dvou třetin členských států OSN při hlasování ve Valném shromáždění a musí být ratifikována dvěma třetinami členských

států. Všichni stálí členové Rady bezpečnosti OSN (kteří mají právo veta) s tím musí také souhlasit.

Jaký je postoj Ruska k výzvě USA k rozšíření Rady bezpečnosti OSN?

Americký prezident Joe Biden během svého loňského projevu na Valném shromáždění OSN potvrdil podporu Washingtonu pro zvýšení počtu stálých i nestálých zástupců v BR OSN.

Zejména POTUS vyzval k přijetí zemí z Afriky, Latinské Ameriky a Karibiku, kromě „těchto národů [Spojené státy již dlouho podporovaly“, včetně Německa, Brazílie, Indie a Japonska.

Biden trval na tom, že by se Rada bezpečnosti OSN měla stát „inkluzivnější strukturou“, která by mohla řešit výzvy moderní doby.

Náměstek ruského ministra zahraničí Sergej Rjabkov tehdy zdůraznil, že Moskva věří, že „existují kandidáti, kteří si zcela zaslouží stát se stálými členy Rady bezpečnosti OSN“.

Připojil se k němu bývalý náměstek generálního tajemníka OSN Sergej Ordžonikidze, který Sputniku řekl, že pokud jde o expanzi RB OSN, Moskva vychází z předpokladu, že „svět se změnil“.

Rusko podle něj „nechce, aby byl svět orientovaný na západ, což by se mělo odrážet ve složení Rady bezpečnosti“.

Jaké jsou obavy Ruska z omezení veta Rady bezpečnosti OSN?

Francouzský prezident Emmanuel Macron loni tvrdil, že Rada bezpečnosti by se měla stát „reprezentativnějším orgánem“ a veto stálých členů by mělo být omezeno „ve vztahu k masovým zločinům“.

V komentáři k Západu vznášejícímu se v myšlence omezit veto RB OSN bývalý náměstek generálního tajemníka OSN poukázal na to, že „chtějí učinit Radu bezpečnosti poslušným nástrojem NATO, orgánem, který by legitimizoval rozhodnutí, která jsou v první řadě přijata. Washingtonem a strukturami NATO.“

